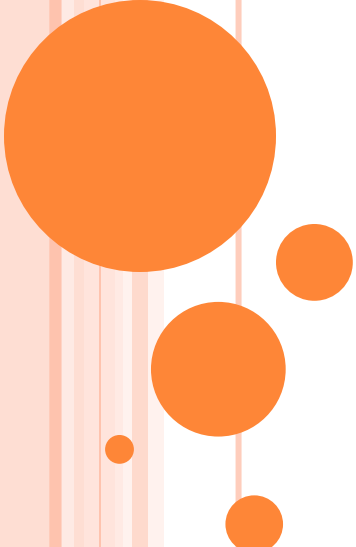

แนวทางการดำเนินงานเพื่อ พัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับปฐมวัย

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงใจ ชนะสิทธิ์
คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

การตรวจสอบมโนทัศน์ด้านการประเมิน
คุณภาพฯ และมาตรฐานการศึกษาเพื่อการ
ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ตามกฎกระทรวงฯ พ.ศ. ๒๕๖๑
(ใบกิจกรรม ใช้เวลา ๒๕ นาที)

มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก มี ๔ ประเด็น

1) มีพัฒนาการด้านร่างกาย แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้

2) มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ได้

3) มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

4) มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน และแสวงหาความรู้ได้

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

มี ๖ ประเด็น

1) มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

2) จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน

3) ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์

4) จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัยและเพียงพอ

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ มี ๖ ประเด็น

5) ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์

2) มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ มี ๔ ประเด็น

1) จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็ม
ศักยภาพ

2) สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมี
ความสุข

3) จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย

4) ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการประเมินพัฒนาการ
เด็กไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก

การกำหนดเกณฑ์การตัดสินคุณภาพของมาตรฐาน มี ๕ ระดับ คือ

ระดับยอดเยี่ยม

ระดับดีเลิศ

ระดับดี

ระดับปานกลาง

ระดับกำลังพัฒนา

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา

- ศึกษามาตรฐานการศึกษาตามกฎกระทรวง ฯ
- รู้และเข้าใจมาตรฐานและประเด็นต่าง ๆ ให้ชัดเจน
- ศึกษาวิธีการเขียนรายงานการประเมินตนเองให้สะท้อนสภาพจริง
- สรุประดับคุณภาพได้อย่างชัดเจน
- เขียนแผนพัฒนาได้สอดคล้องกับปัญหา และเป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้
- ฯลฯ

บทบาทหน้าที่ของผู้ประเมิน

- ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นบทบาทของสถานศึกษา ++ ทักษะของผู้ประเมิน
ความเป็นกษัตริย์มิตรประเมิน
จรรยาบรรณของผู้ประเมิน

คุณลักษณะของผู้ประเมินที่พึงประสงค์

1 มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประเมิน ✓

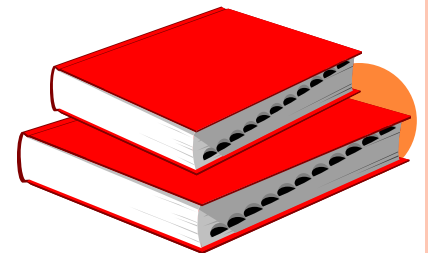
2 มีทักษะเฉพาะด้านการประเมิน ✓

2.1 การวิเคราะห์รายงานการประเมินตนเอง

2.2 การวางแผนการปฏิบัติงานประเมิน

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

2. มีทักษะเฉพาะด้านการประเมิน (ต่อ)

2.5 การสรุปผลการประเมิน

2.6 การเขียนรายงานการประเมิน

2.7 การสื่อสาร

3 เจตคติที่ดีต่อการประเมิน

4 มนุษยสัมพันธ์

5 ความสามารถในการทำงานเป็นทีม

6 จรรยาบรรณของนักประเมิน

การวิเคราะห์รายงานการประเมินตนเอง ของสถานศึกษา

ดูผลการประเมิน ๓ ประเด็น

- การจัดการศึกษาอยู่ในมาตรฐานใด
- หลักฐานสนับสนุนผลการประเมินตนเอง
- แผนที่จะพัฒนาตนเองต่อไปอย่างไรให้ได้

มาตรฐานที่ดีขึ้นกว่าระดับเดิม ๑ ระดับ

สอดคล้องกับ SAR ล่าสุด ที่ Focus 3 เรื่อง

รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

ผู้จัดทำ: ผู้อำนวยการสถานศึกษา

เนื้อหารายงานประกอบด้วย:

บทนำ ซึ่งมีข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

ผลการประเมินตนเอง อธิบาย ๓ เรื่อง ได้แก่

๑. การจัดการศึกษาอยู่ในมาตรฐานใดในปัจจุบัน
๒. หลักฐานสนับสนุนผลการประเมินตนเอง
(รู้ได้อย่างไร)
๓. สถานศึกษามีแผนจะพัฒนาตนเองต่อไปอย่างไร
ให้ได้มาตรฐานที่ดีขึ้นกว่าระดับเดิม ๑ ระดับ

ตัวอย่าง รายงานผลการประเมินตนเอง

ข้อมูลพื้นฐาน: โรงเรียนมีจำนวนนักเรียน ๒๕๐ คน ครู ๒๐ คน จัดการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

๑. มาตรฐานการศึกษา: ดี

๒. หลักฐานสนับสนุน: นักเรียนประถมศึกษา ๒ สามารถอ่านออกเขียนได้ เด็กมีความกระตือรือร้นในการเรียน ครูมีความรู้และมีทักษะที่ตรงกับการสอน โรงเรียนมีความพร้อมทั้งในสาธัญญุภคและอุปกรณ์การเรียนการสอน...

๓. แผนพัฒนาเพื่อให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้น:

แผนปฏิบัติงานที่ ๑ เข้าร่วมโครงการ English for all จ้างครูที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแรก ๓ คน มาประจำวิชาภาษาอังกฤษ

แผนปฏิบัติงานที่ ๒ จ้างพนักงานด้านธุรการ และ ครูภัณฑ์ ๒ คน เพื่อลดภาระครู

แผนปฏิบัติงานที่ ๓ จัดงานแนะแนวที่เรียนมัธยมให้ ผู้ปกครองได้พบ ผู้บริหารจากโรงเรียนมัธยม ในพื้นที่เพื่อการศึกษาต่อของเด็ก

แผนปฏิบัติงานที่ ๔ ขอคำปรึกษาที่มาจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยในพื้นที่ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในปีการศึกษาหน้า

ประเด็น สาระ ที่ควรจะได้จากการวิเคราะห์

- ๑ สถานศึกษาได้รายงานผลการประเมินการจัดการศึกษาตามมาตรฐานใดบ้าง (คุณภาพของผู้เรียน / กระบวนการบริหารและการจัดการ / กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ)
- ๒ มีข้อมูลใดบ้างที่สนับสนุนผลการประเมินตามมาตรฐานดังกล่าว (เนื่องจากการรายงานสั้น บาง รร เห็นเพียง output ไม่เห็น process)
- ๓ ยังขาดข้อมูลใดสนับสนุนผลการประเมินตามมาตรฐานดังกล่าว

หลักการเขียนรายงานผลการประเมิน

- จะต้องสะท้อนสภาพจริงของสถานศึกษา
- ให้ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์
- ตรงกับปัญหาของสถานศึกษา และเป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้
- ให้แนวทางพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต เป็นไปตาม กฎกระทรวง

กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๔ เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามข้อ ๓ แล้ว ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจาก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

ให้สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ จัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ในการดำเนินการตามวรรคสอง สำนักงานอาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้

ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามวรรคสอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

หลักการเขียนรายงานผลการประเมิน

- การเขียนรายงานจะต้องคำนึงถึงกรอบมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องในแต่ละมาตรฐานที่ประกอบด้วย
วิธีดำเนินการพัฒนา ผลการดำเนินงาน จุดเด่น และ
จุดที่ควรพัฒนา

ประโยชน์ของการวิเคราะห์รายงาน

1 รู้และเข้าใจสภาพของสถานศึกษาล่วงหน้า

- ประหยัดเวลา
- รู้แหล่งข้อมูล
- สร้างกัลยาณมิตรได้เร็ว

2 เป็นการเตรียมความพร้อมให้คณะผู้ประเมิน

- วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- รายละเอียดของข้อมูลที่ต้องการ
- การวางแผนปฏิบัติงานให้ทันเวลา

ดังนั้น ประเด็นที่ต้องคำนึง

- ๑ อ่านรายงานประเมินตนเองทั้งเล่ม เพื่อให้มองเห็นภาพรวมด้านคุณภาพของสถานศึกษาแห่งนั้น
กรณี รร เขียน sar เป็น มฐ เดิม ๒๓ / ๑๔ ต้องวิเคราะห์ให้เชื่อมโยงกับ มฐ.ใหม่ เช่น ๒๓ (๑,๒ ครู / ๓ หัวหน้าศูนย์ / ๔-๑๒ ภาพรวมของศูนย์ / ๑๓ - ๒๑ ผู้เรียน / ๒๒-๒๓ ชุมชน ผู้ปกครอง)
- ๒ อ่านรายงานที่ละประเด็น จับประเด็น และเชื่อมโยงในแต่มาตรฐาน หลักฐานสนับสนุน และแผนการพัฒนาให้ชัดเจน
- ๓ พิจารณาเชื่อมโยง ระหว่างวิธีดำเนินการพัฒนา ผลการดำเนินงาน จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาให้ชัดเจน
- ๔ จัดหมวดหมู่ข้อมูลจากการศึกษา และหาคำตอบให้ได้ ดังนี้

- ๑) สถานศึกษาแห่งนี้ประเมินตนเองตามมาตรฐานใดบ้าง
มีข้อมูลใดยืนยันผลการประเมินตามมาตรฐานนั้นๆ
- ๒) มาตรฐานใด สถานศึกษาไม่รายงาน หรือรายงานคลุมเครือ
ทั้งนี้ผู้ประเมินจะได้เตรียมเก็บข้อมูล หรือหาหลักฐานเพิ่ม
- ๓) สถานศึกษาได้ระบุแผนที่จะพัฒนาตนเองต่อไปอย่างไรให้ได้
มาตรฐานที่ดีขึ้นกว่าเดิม
- ๔) ตรวจสอบ ทบทวนผลการวิเคราะห์ และทำความเข้าใจ
ร่วมกันระหว่างผู้ประเมิน เพื่อจะได้เข้าใจตรงกัน

CONCEPT

การเขียนรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษา :

เขียนรายงานโดยยึดมาตรฐานและประเด็นการพัฒนาของแต่ละมาตรฐาน
ไม่มีรูปแบบตายตัว ผู้ประเมินสามารถกำหนดรูปแบบการเขียนรายงานฯ
ที่สะท้อนการดำเนินงานที่แท้จริงของสถานศึกษา และให้ข้อเสนอแนะที่
เป็นรูปธรรม สถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้

ใบกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง

- ๑) แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมสัมมนา
- ๒) ผู้เข้าร่วมสัมมนาศึกษาวิเคราะห์และเขียนวิธีการ/แนวทางการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายในแต่ละมาตรฐานพร้อมกิจกรรม/โครงการ (กรณีสถานศึกษาที่จะต้องเขียน sar) สำหรับท่านที่จะเป็นผู้ประเมิน ให้วิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ในแต่ละมาตรฐาน พร้อมระบุร่องรอยและวิธีการเก็บข้อมูล
- ๓) ให้วิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มละ ๑ มาตรฐาน
- ๔) คัดเลือกตัวแทนกลุ่มเพื่อนำเสนอผลการสรุปของกลุ่ม
- ๕) แลกเปลี่ยน และข้อเสนอแนะ